

Focus NEPAL

En e-tidning från Föreningen Nepals Vänner

Nr 10 oktober 2022

Kära Nepalvän, välkommen att ta del av aktuell information om Nepals vänners arbete, men också annat som händer i Nepal!

Nytt webinarium 3 dec kl 14!

I april 2021 genomförde vi ett uppskattat webinarium med deltagare från såväl hela Sverige som Nepal. Vi planerar en ny digital träff till den 3 dec kl 14-16.

Det är då tio år sen Föreningen Nepals Vänner bildades och vi kommer bland annat få en tillbakablick på vad som hänt under den tiden och, förstås, aktuella rapporter från Nepal och vad som är på gång framöver. Välkommen att delta! Mer information kommer.

Några av deltagarna i webinariet
24 april 2021.

INNEHÅLL I DETTA NUMMER:

Jordskred, självhjälsgrupper, hopp för drog- och alkoholberoende, yrkesutbildningar för ungdomar – det är något av vad vår samarbetspartner i Nepal ACN arbetar med. **SID 2!**

Spisprojektet som ger fattiga hushåll tillgång till en rökfri spis förlängs.

Nepals vänner ger ytterligare 200 hushåll denna viktiga möjlighet. **SID 4!**

Bhagi Malas familj har ännu inte haft råd. Nu hoppas hon också få en rökfri spis. **SID 5!**

Familjen Ardeby berättar om hur familjeliv och arbete kan te sig i Nepal. **SID 5!**

Soporna på gatan är en evig fråga i Kathmandu. Anu och Anisha rapporterar. **SID 7!**

INF, International Nepal Fellowship, har arbetat i Nepal sen 50-talet.

Men hur började det egentligen? Läs "The INF Story" på **SID 8!**

Lepra har varit en viktig del av INFs sjukvårdsarbete. Ulla-Britt Engelbrektsson

har ägnat en stor del av sitt liv åt lepra-arbetet i Nepal. Hur går kampen mot lepra? **SID 10!**

Rotary, som bl a bidragit till ett stort vattenreningsprojekt i Tansen, presenteras i vår serie "Andra goda krafter i Nepal". **SID 12!**

Oförklarligt många nepaleser har dött under arbete i Qatar med byggprojekt inför kommande fotbolls-VM. **SID 13!**

Kontaktuppgifter och information om hur du kan vara med och ge stöd till Nepal genom våra projekt hittar du som vanligt sist i vår tidning. Där finns också en presentation av redaktionen. **SID 14!**

Inom tre dagar levererades hjälppaket till jord-skredsdrabbade familjer.

ACN rapporterar:

Klyftan mellan fattiga och rika växer!

ACN, Asal Chhimekkee Nepal (Goda Grannar) är den Pokhara-baserade organisation som vi i Nepals vänner ger regelbundet stöd i deras viktiga arbete med sociala projekt av olika slag. Här ger deras ledare Raju Adhikari oss en uppdatering av läget i några av projekten:

”Vi har tidigare berättat om vår insats vid de svåra jordskreden i Gorkha i juli. Byarna låg avlägset på ganska hög höjd och därför svårt för oss att nå. Vi lyckades inom tre dagar att leverera våra hjälppaket och det blev mycket uppskattat av byborna som ännu levde i skräcken de upplevt när deras by förstördes av jordskreden. Tack och lov, överlevde alla!

Under verksamhetsåret 2021/2022 har vi drivit omkring 16 olika kontinuerliga projekt. Ett av våra projekt fokuserar på att **förbättra levnadsstandarden** för de fattiga, marginaliserade och utsatta människorna och samhällena.

Det finns 31 självhjälpgrupper med kvinnor nu, i Palhi och Sarawal och landsbygdskommuner i Nawalprasi. Runt 900 kvinnor är engagerade i grupperna. Det är så glädjande att se förändringarna i deras liv, tänkande och beteende. De värdesätter utbildning för sina barn, vi ber att detta ska bryta fattigdomskedjan. Deras entusiastiska engagemang i att lära sig och tillämpa färdigheter

som jordbruk, småföretag, socialt engagemang och växande förtroende är beundransvärt. Många från våra tidigare självhjälpgrupper har vunnit det senaste valet och har olika positioner i kommunen.

En annan viktig verksamhet för ACN är att ge hopp, till dem som har tappat det och hamnat i ett **drog-och alkoholberoende**. Vi stöder bl a kvinnor i ett 1-årigt bostadsprogram med behandling, bön och omtanke. Behovet av denna verksamhet ökar ständigt och våra team arbetar kontinuerligt med uppföljning och stöd tills de hjälpsökande har återhämtat sig och lotsats tillbaka in i ett normalt liv.

Ungdomar är en av de grupper som drabbats hårt av covid och katastrofer i våra arbetsområden. Levnadskostnaderna skjuter i höjden och många går igenom svårigheter

för att överleva. Även möjligheten att söka arbete i andra länder har minskat. Tyvärr noterades att förra årets självmordsfrekvens bland ungdomar var den högsta någonsin.

Nästan varje hushåll i vårt samhälle har minst en ungdom som är i ett främmande land för arbete och/eller studier. Detta har blivit en prestige för familjerna. Många unga som studerar och arbetar utomlands kommer sällan tillbaka och bosätter sig i hemlandet. Nepal förlorar sin framtid!

Deltagarna i kursen
"Plumbing Training"

Våra projekt är skraddarsyddas med **yrekunskaper** för att istället ge ungdomar hopp och hjälpa dem att stanna kvar i landet så mycket som möjligt. Det kommer att finnas några projekt integrerade med ytterligare affärskompetens efter färdighetsutbildningen med uppföljning för anställning, egenföretagande och start av småföretag i år.

Ekonomins fall är en aktuell alarmerande fråga i landet. Den växande klyftan mellan

En deltagare i Mason Training visar upp sitt certifikat.

rika och fattiga syns. Bankerna har brist på kontanter och kan inte möta den vanliga investerings efterfrågan. Det har påverkat tillväxten i företag och branscher negativt. Tillgången på utländsk valuta minskar på grund av ökad import jämfört med export.

Att skapa arbetstillfällen genom kompetens och små investeringar skulle kunna vara en utväg. Den ordinarie utbildningen kan skraddarsys med yrkeskurser så att utbildningen blir mer produktiv och praktisk. ACN drömmer nu om att driva vårt eget yrkesutbildningsinstitut tillsammans med en samarbetspartner och de lokala skolorna."

Översatt och sammanfattat av Marie Schön

Examen för deltagarna i kursen "Cooking Training"

Ännu fler hushåll får tillgång till rökfria spisar!

Spisprojektet i samarbete med INF (International Nepal Fellowship) rullar vidare. Nepals Vänners Ulla och Peder Ericsson berättar:

Under hösten 2022 kommer ytterligare 200 hushåll i Rolpa att få rökfria och miljövänliga spisar installerade. Nepals Vänner har varit med och sponsrat över 1 200 spisar i Rolpa distrikt under de senaste åren.

Området i Rolpa, där spisarna ska distribueras, är en landsbygdskommun som heter Sunchhahari. I kommunen bor det 17 281 personer. Människorna livnär sig i huvudsak av jordbruk, boskapsuppfödning och säsongsbetonad migration. Många lever under den nationella fattigdomsgränsen.

Traditionellt lagas maten inomhus över öppen eld vilket bidrar till många hälsoproblem, särskilt för kvinnor, som är de som spenderar mest tid i köket. Installation av rökfria, energisnåla spisar är därför en optimal lösning för att få bort röken vid matlagning. Vedåtgången är ca 50 % jämfört med traditionell matlagning. Det medför en minskad arbetsbelastning vid insamlingen och också mindre risk för utarmning av skogsbeståndet.

Enligt Världshälsoorganisationen (WHO) orsakar hushållens luftföroreningar ett flertal icke-smittsamma sjukdomar som till exempel kronisk obstruktiv lungsjukdom (KOL) och lungcancer, varav KOL är det vanligast förekommande.

Medan jordbävningen dödade 9 000 människor 2015, dödar den giftiga röken vid matlagningen 24 000 människor i förtid varje år, särskilt kvinnor och barn (WHO 2019).

Denna statistik visar på att rökning, tillsammans med luftföroreningar, både inomhus och utomhus, är hörnstenen i förebyggande av KOL i Nepal.

De rökfria, energisnåla spisarna tillverkas lokalt och vår partner har duktiga instruktörer som lär mottagarna hur spisen ska monteras och användas på rätt sätt. Spisen är en metallspis med två kokplattor. Till den kopplas en skorsten som går upp genom taket för att leda ut den skadliga röken. Om huset har grästak måste skorstenen vinklas och gå ut genom väggen i stället för rakt upp då det annars skulle innebära en brandrisk.

Priset för en spis är cirka 1 000 kr. Halva den kostnaden står den Nepalesiska staten för.

Läs om Bhagi Mala som ännu inte haft råd med en rökfri spis på nästa sida:

Bhagi Malas familj har ännu inte haft råd att köpa en rökfri spis

Bhagi Mala Magar, är hemmafru. Hon bor i Sunchhahari kommun i Rolpa-distriktet med sin familj. Familjen består av sex personer.

Att samla ved och laga mat är Bhagi Malas främsta arbetsuppgifter. Hon använder en traditionell öppen spis för matlagning. Rökken som släpps ut från en sådan spis fyller hela hennes kök. Därför är hon helt tårögd under matlagningen. Hon har också upplevt ögonproblem genom att regelbundet vistas i den rökiga miljön. Bhagi Mala har ett litet

Nu kan även Bhagi Mala få tillgång till en rökfri spis!

Bhagi Mala har samlat ved under några dagar

spädbarn som ofta är med henne när hon lagrar mat. Därför påverkas även hennes lilla pojke av rökken.

Bhagi Mala och hennes svärmor går till den närliggande skogen för att samla ved varje dag. De hugger ner träden och samlar in de torkade trädgrenarna.

24 hushåll finns i hennes by. Inget av hushållen har en rökfri spis. Även om de känner till fördelarna med en rökfri spis, har de inte haft råd att köpa och installera en sådan tidigare.

"Vi har sett fördelarna med rökfri spis i husen i våra grannbyar. Vi önskar att vi också hade råd att köpa rökfri spis och installera i vårt hus. Men vi kan inte göra det på grund av vår dåliga ekonomiska situation", säger Bhagi Mala.

Glimtar från Nepalvardagen

Hur är det att bo och arbeta som barnfamilj i Nepal? Familjen Ardeby ger oss några glimtar av allt det som hör livet till i Nepal.

Juni och jag vandrar på vägen för att köpa frukt från fruktykeln vid basketball court i Ekantakuna. Jag håller henne i handen och hon skuttar fram, lite i sicksack ibland, för att undvika hundbajs. Grönsaksförsäljare som möter oss ropar "banda, golbera, kauli ayo", tutande trafik, skällande hundar, dofter av kryddor och stekt lök. Att vandra på

gatorna i Kathmandu är aldrig långtråkigt, alla sinnen är fullt aktiverade!

Vi är alltså här i Kathmandu nu, tillsammans med fam Altgårde och fam Övregaard, i väntan på möten på Department of Immigration. Vi visste att det snart var tid för förnyelse av visum, att det gamla går ut i mitten av september och att det fanns risk för att vi tre svenska familjer skulle behöva åka till Kathmandu igen, men hade nog alla lite förträngt det och hoppats på att bara visumhållarna skulle behöva åka, att Therese, jag och barnen skulle kunna stanna i Tansen. Men det var nya regler jämfört med förra året så det var bara att börja packa och ställa in olika planerade saker för kommande veckan.

Första mötet på Department of Labour den 4 september gick smidigt, men eftersom direktören där är på semester, "out of valley" så verkar det nu bli nästan 2 veckor i huvudstaden istället för 3-4 dagar. Vi övar oss i tålmod och i att se det positiva. För det positiva är ju att vi ÄR i Nepal, att vi ska få visum för vårt andra år! Vi är storfamilj här på Goshen house: lagar mat, äter, har skola, leker med barnen, kvällshänger tillsammans. Stor tacksamhet över att få vara i Nepal tillsammans som svenska familjer just nu!

För vår familj är en god sak med att vara i Kathmandu att vi får bo tillsammans med vår son John, som nu har gått 4 veckor på KISC, den internationella skolan strax utanför Ringroad. Han trivs jättebra, går i en klass med 11 elever av olika nationaliteter och det är en fin stämning i klassen. När vi inte är här bor John i en amerikansk familj med två killar i hans ålder. Han är skolans första "hybrid student", kommer att vara på plats i Kathmandu halva läsåret och finnas med via zoom från Tansen resterande tid.

Otto:

Den 18 augusti gjorde jag resan från Kathmandu till Tansen och hade då verkligen hunnit längta tillbaka till kollegorna och jobbet på Biomedical! Direkt jag klivit av sjukhusets Toyota-pickup innanför sjukhusgrinden så möttes jag av en "helt ny" medicinteknisk verkstad - röjd på en mängd utrustningar som väntat på reservdelar och som täckt stora delar av rummet. På en del av den frigjorda golvytan hade de ordnat ett litet fällbart skrivbord åt mig!

Bland nya aktiviteter jag planerat kan nämnas internutbildningspass varannan vecka. Vi sex på Biomedical går till Guesthouse och diskuterar matnyttiga ämnen - senast aktionspotentialen och EKG. Under hösten blir det fokus på elsäkerhet, bl a utifrån ett par viktiga tekniska standarder. Kanske kan jag bli ihågkommen som den som först presenterade IEC 62353 för dem? :-). Denna standard beskriver säkerhetstester på medicinsk elektrisk utrustning, och även om vi inte kommer kunna följa den på många år så behöver vi känna till den och sikta mot den.

IT-ingenjörrekrytering, röntgen/ultraljudsunderhåll och introduktion av avloppsreningssystemet (se Focus Nepal nr 7) är andra viktiga uppgifter för teknikavdelningarna under hösten.

(forts nästa sida)

Pernilla:

Något spännande som händer i Tansen just nu är ICDP- kursen, International Child Development Course. En föräldrakurs som skapades av en norsk psykolog och nu sprids över världen. I slutet av maj kördes kursens första av tre workshops med 15 deltagare och två fantastiska lärare. Proffsig och varierande undervisningsstil med lektioner, filmklipp, gruppsamtal, redovisningar, rollspel, lekar.

Vi har pratat om barns behov, barns rättigheter, hur man bygger upp barnets självkänsla genom uppmuntran och bekräftelse, hur man lyssnar på och ser barnet, hur man sätter gränser på ett sunt sätt, hur destruktivt det är att slå, hota och tvinga ett barn. Ett rollspel handlade om en alkoholiserad pappa som slog sin fru då barnet såg på och

flera i gruppen hade egna smärtsamma erfarenheter av detta. Nya insikter, tårar och skratt.

I slutet av augusti deltog vi i den andra 3 dagars ICDP-workshopen, och nu ska vi inom 2 veckor starta ICDP för caregivers, dvs en föräldrakurs på 2 timmar varje vecka i 8 veckor. Det känns mycket spännande och vi ber och tror att kursen kan få bli ett instrument för att visa Guds kärlek för familjer i Tansen.

Varma hälsningar från familjen Ardeby i Nepal

Soporna på gatan – den eviga frågan i Kathmandu

Regn, sopor och val. Våra kära "gräsrotter" Anu och Anisha ger oss en glimt av vad som är aktuellt i huvudstaden just nu.

Ovanligt häftiga regn i Kathmandu den senaste tiden, har skapat ett antal problem. Till exempel har en ökning av vattenflödet fått vatten att svämma över i Kathmandudalen från alla håll; på några av vägarna är det nu knädjupt med vatten, vilket gör det svårt att resa i vissa delar av dalen. Dessutom stoppade ett jordskred tillfälligt trafiken längs en del av rutten Narayangadh-Muglin.

Den stora frågan nu hos folk nu i Kathmandu, är att få de berörda myndigheterna att städa upp högarna med skräp som ligger på gatorna, eftersom det har orsakat mycket problem för människor. Balen (*Kathmandus nya borgmästare, se förra numret av FN.*) visade sitt engagemang för problemet redan innan han avlade ämbetseden och tog på sig rollen

som borgmästare genom att resa till Sisdol – soptipparna i Nuwakot (*Kathmandus huvudsakliga plats för bortskaffande av fast skräp.*) Genom att hindra lastbilar från att komma in på soptipparna protesterar Sisdolbyborna varje år mot hur regeringen i Kathmandu hanterar de hot mot folkhälsan som avfallet utgör.

Så sent som den 26 maj ägde protester av liknande karaktär rum på den modernare Banchare Danda-deponin. Invånarna har lagt fram krav som inkluderat ekonomisk kompensation och förbättrad infrastruktur i utbyte mot att Kathmandu kan dumpa avfall i deras område. Sopfrågan verkar vara på väg att lösas från och med nu genom att bybornas krav uppfylls, men det är fortfarande i ett tidigt skede.

Den 20 november 2022, kommer Nepal att ha allmänna val för att välja de 275 ledamöterna i representanthuset.

Hälsningar Anu och Anisha

The INF Story:

Efter 16 års väntan!

Vi blickar bakåt och ger er den fascinerande berättelsen om två damer som la grunden till International Nepal Fellowship – INF.

I 16 år arbetade den brittiska läkaren Lily O'Hanlon och hennes medarbetare Hilda Steele strax söder om gränsen till Nepal, i väntan på att det skulle öppnas en möjlighet för dem att kunna komma in i det då helt stängda landet.

De hade träffats första gången 1933 och fann väl inte varandra direkt inspirerande, men det kom att ändras. Båda var övertygade om att Gud ville att de skulle inrikta sig på och förbereda sig för att arbeta i det lilla bergslandet Nepal.

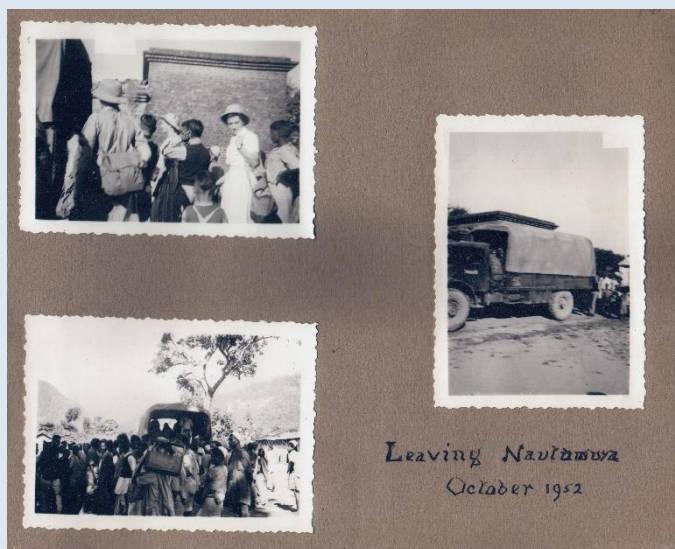
De reste inte ut med någon missionsorganisation utan skaffade sig understödjare själva som de litade på skulle stödja dem.

Det kom många hinder på vägen, bl a blev Hilda sjuk i tuberkulos och läkarna hade inte stort hopp om att hon skulle klara sig. Men det gjorde hon och i november 1936 påbörjar Lily och Hilda sin resa till Indien och den lilla staden Nautanwa, nära gränsen mot Nepal.

Där tänkte de sig öppna en klinik, medicinskt utbildade som de var, men det kom inga patienter. Däremot kom det ett antal barn som ville att de skulle öppna en skola. Så det började de med att göra. Senare kom det också gott om patienter.

Sexton år senare kom den efterlängta dagen, 10 november 1952, då Lily och Hilda med de vänner de samlat kring sig i Nautanwa, kunde packa sitt bagage och påbörja vandringen in i Nepal. Över bergstoppar, genom dalar och så över nya toppar. 11 i teamet och 19 bärare. Det var mycket utrustning som skulle med.

De sov under bar himmel, frös och svettades.

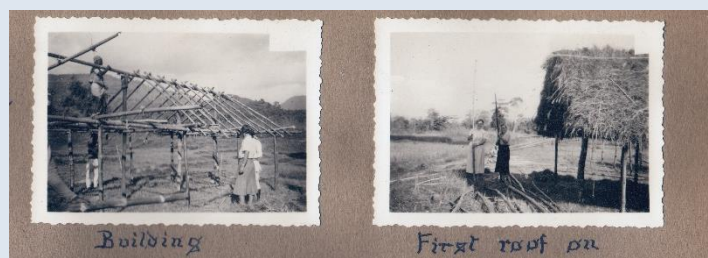

Leaving Nautanwa
October 1952

Väl framme i Pokhara började arbetet med att sätta upp en klinik. Sex engelska sjukvårdsutbildade damer och fem nepalesiska medarbetare, som vandrat med Lily och Hilda börjar nu söka efter någonstans att bo och börja arbeta. Eftersom de inte hittar någonstans att hyra så byggs tre bambuhyddor för att sova, äta och ta emot patienter. Och de börjar snart att komma.

Building

Building

Fixed roof on

Senare byts bambuhyddorna ut mot aluminiumkonstruktioner. Färdiga för uppsättning från ett företag i Indien. De lyser på långt avstånd och kommer att kallas **The Shining Hospital**. Senare flyttas sjukhuset till andra sidan av staden och får namnet **Green Pastures**.

Sjukhuset kommer att få en inriktning på Lepra och många är de patienter som fått behandling och rehabilitering där, eller på något av de andra två sjukhusen som startas av International Nepal Fellowship, INF, som organisationen byter namn till 1978. Det bildas med tiden "hemstyrelser" i bl a Australien, Nya Zeeland och UK.

Några av de nepalesiska medvandrarerna startar den första kristna församlingen i Nepal. I Tansen och i Kathmandu startas ungefär samtidigt kristna församlingar, och man kan se uppgifter på att de också utger sig för att vara först. Och det kan man väl anta är naturligt. På den tiden har de inget Internet, inga telefonlinjer och inget fungerande postväsende. I sin del av "världen" var de nog alla först.

Så började vägar byggas. Missionsarbetare som anslöt till både INF och United Mission to Nepal, UMN*, var med och byggde upp skolor, sjukhus, kraftverk och yrkesutbildningar. Jag undrar hur landet skulle ha kom-

mit igång och utvecklats om inte de kristna pionjärerna varit redo att göra stora personliga uppoffringar för att gå in och hjälpa människorna i det så länge avstängda landet.

För UMN* började det med att en fågelintresserad amerikansk läkare som arbetade i norra Indien fick tillstånd att göra en fågel-exkursion. För INF var det två mycket mål-inriktade damer, som med en orubblig tro, svettades på den heta indiska slätten, och väntade, innan dörrarna öppnades för dem och de kunde börja vandringen in i Nepal. Det land som de 20 år tidigare fått "bilden" klar för sig, som det land där deras livsmål skulle förverkligas.

Man kan inte annat än fyllas av respekt för pionjärer som Lily och Hilda.

Torsten Åhs

** Starten av UMN:s arbete har vi beskrivit i nummer 7 dec -21 och 8 mars -22.*

Lily operating

INF 11

First operation case being carried away

INF 12

Kampen mot lepra – upploppet återstår!

Uppmjukning
av fotsulorna.

Hur går kampen mot lepra? Ulla-Britt Eng-elbrettsson (som vi intervjuade i höstnum-ret av vår tidning 2020) har ägnat en stor del av sitt liv åt lepra-arbetet i Nepal. Här ger hon en initierad beskrivning av sjukdomen och hur utvecklingen ser ut.

”Efter framgångsrika insatser har den posi-tiva utvecklingen tyvärr stannat av det sen-aste decenniet. Utmaningen att utrota lepran kvarstår – men det är inte hopplöst!

Varje år registreras 3 000 nya fall av lepra i Nepal. De senaste årens statistik är dock osä-ker pga administrativa förändringar, Corona mm, men lepra-situationen idag är otroligt mycket bättre än den var för några decennier sedan, och inte minst innan Nepals gränser öppnades, dvs 1951.

Öppnandet av Nepals gränser sammanföll i tiden med att man ute i världen fått fram en

verksam medicin mot lepra – dapson. Innan dess var det mer eller mindre ’kört’ för de leprasjuka, dvs inget hopp, ingen återvändo. I Nepal kallades lepra *Maha Rog* – den stora sjukdomen, den i mångt och mycket mest fruktade sjukdomen. Samhället skyddade sig genom att avlägsna de lepra-sjuka, ”de till-spillogivna”. De fick leva så gott det gick ut-anför samhället, ofta med svåra fysiska ska-dor – en förskräcklig situation för alla och envar.

Lepra orsakas av en bakterie: *Mycobacterium Leprae*. Lepra är smittsam, i en del fall mer än i andra. Det kan ta alltifrån 2 till 20 år från smittotillfället tills de första tecknen på sjukdomen visar sig. Samtidigt gäller att det medfödda immunförsvaret hos flertalet människor kan ta hand om bakterien och det händer inget även när man fått den i sig. Men immunförsvaret hos några, kanske så lågt som 5 %, går bet på uppgiften. Eftersom immunförsvarets kapacitet varierar hos dem som drabbas, utvecklas de yttre tecknen på sjukdomen olika snabbt och kan se olika ut. De tidigaste är ofta en eller flera hudfläckar med nedsatt känsel – de kan vara röda, vita, upphöjda etc. Samtidigt gäller att hudsjuk-domar är mycket vanliga i Nepal och ofta söker man inte hjälp för dem i ett tidigt sta-dium, vilket i samband med lepra innebär en

påbyggnad av symptom och skador, och dessutom att sjukdomen får en chans att leva vidare i samhället.

I mitten av 1960 uppskattade man (på tämligen vaga grunder) att det fanns ca 100.000 leprasjuka i landet. I Nepal, som i många andra länder, var det främst kristna missioner som tog sig an de leprasjuka – i Nepals fall: INF (International Nepal Fellowship), UMN (United Mission to Nepal) och TLMN (The Leprosy Mission Nepal) Lepramissionen. I mitten av 1970-talet fastställdes ett nationellt lepra-program. INF, som jag varit anknuten till, fick ett stort ansvar för verksamheterna i den västra delen av landet.

Som helhet gäller att lepra-arbetet i Nepal har varit mycket framgångsrikt, inte minst sedan ytterligare verksamma mediciner tillkommit, främst the Multidrug Therapy (MDT). MDT är mycket effektiv – bakterierna slås sönder, sjukdomsförloppet avbryts, och smittorisken försvinner. Behandlingen omfattar 6, 12, eller 24 månader. Medicinerna kan i stort tas i hemmen men en viss uppföljning behövs. Det är en stor skillnad mot den tidigare behandlingen med dapson som ofta var mycket utdragen. Efter en sen start har den statliga bio-medicinska sjukvården i Nepal stadigt vuxit. Ifråga om lepra är den dock fortfarande starkt beroende av frivilliga organisationers insatser.

I samband med att MDT-behandlingen slog igenom på 1980-talet blev det världsvitt stora visioner om utrotandet av lepra. Målsättningen var att man skulle uppnå en låg nivå av 'aktiv lepra' = mindre än 1 per 10.000 av befolkningen. När den nivån var nådd, "The Elimination Goal" kallad, så räknade man med sjukdomen skulle dö ut av sig själv. Jättesatsningar gjordes i mängder av länder – politiskt, ekonomiskt, etc – och även så i Nepal. Man nådde stora framgångar och statistiken över registrerade leprapatienter rasade!

Nepal, nådde "The Leprosy Elimination Goal" 2009/2010. Men, som i en hel del andra länder så har det därefter inte skett en automatisk nergång – dvs sjukdomen håller inte

på att dö ut av sig själv, snarare är den sakta på väg uppåt! Samtidigt var och är de stora satsningarnas tid förbi, inte

minst ifråga om hjälp utifrån. Det gäller också INFs lepra-arbete.

I Nepal, liksom i andra delar av världen där lepran inte är besegrad, är det sedan ett par år planer på en nysatsning – denna gång i form av en Noll-vision "Zero Leprosy by 2030". De nepalesiska myndigheterna har i tal och skrift anammat den nya strategin, men inte i statsbudgeten. Samtidigt har det skett stora administrativa förändringar i landet, bl a en indelning i provinser, vilken i sin tur inneburit att tidigare centrala styrmekanismer av statens leprainsatser har försvagats. Parallellt har tidigare lepra- och TBC-specialiserade tjänster på en mellan-nivå inom hälso- och sjukvården försvunnit.

Trots det är glädjeämnen många – inte minst att MDT fungerar – vilket bl a innebär att smittorisken skärs av tämligen omgående vid påbörjad behandling. Påbörjas medicineringen dessutom i ett någorlunda tidigt stadium kan flertalet patienter klara sig utan bestående yttre men – det senare av stor betydelse för den sociala acceptansen. Att drabbas av lepra upplevs fortfarande som något av det värsta som kan hända en person, men livet och livsmöjligheterna är inte slut vare sig för individen eller familjen.

I samband med anammandet av "Noll-visionen", har det arbetats på en myckenhet av tilltänkta strategier inom INFs lepra-verksamhet, men än så länge ingen större tillväxt i aktiviteter. Möjligheterna finns, viljan finns, kunskaperna finns, erfarenheterna finns – men de ekonomiska resurserna saknas. Samtidigt gäller att utan en sista kraftansträngning kommer målsnöret inte att sprängas!"

I väntan på undersökning (hud och lepra) på SHIS (Shining Hospital INF Surkhet).

Svenska Rotaryklubbar engagerade i Tansen

Ett stort vattenreningsprojekt som vi tidigare berättat om (Focus Nepal nr 7 dec -21) håller på att byggas vid sjukhuset i Tansen. Det är Rotaryklubbar, distrikt och enskilda från olika delar av världen som bidragit med såväl kunskap som pengar till en s.k. water plant.

Ed Kramer från Holland är projektledare och hoppas på att reningsverket kan byggas under vintern och våren 2023. Det kommer att rena sjukhusvattnet som idag rinner rakt ut i den natursköna dalen. Även staden Tansens invånare kommer att dra nytta av det renade vattnet.

Vi som initierat projektet från **Rotaryklubben Falun Koppurvågen** är glada över att få

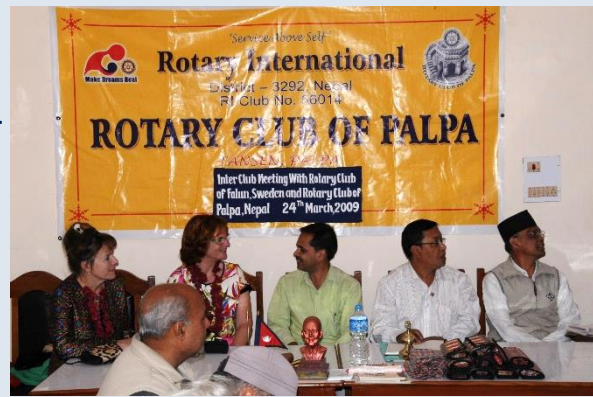
Överlämning av medel för inköp av CTC-röntgen 2009. Ann-Britt Åsebol och Dr Rachel Karach vid Tansensjukhuset.

Vad är Rotary?

Rotary International är en internationell organisation som består av män och kvinnor. Medlemmarna är organiserade i autonoma klubbar. Rörelsen har ca 1,4 miljoner medlemmar i omkring 46 000 klubbar i 200 länder. Medlemmarna är personer från olika verksamheter inom näringsliv, samhälle och organisationer. Rotary International genomför globala humanitära projekt.

I Sverige finns närmare 500 klubbar som är organiserade i tio distrikt.

Rotary verkar för att höja den humanitära och etiska standarden i samhället, vilket man menar utgör en förutsättning för fred i världen.

se ett resultat inom en inte alltför lång framtid. Klubbar och enskilda som skänkt pengar återfinns i alla de nordiska länderna, Nederländerna och Taiwan, så det är verkligen ett internationellt projekt, som också fått stöd av **Rotary Foundation**.

Vi tackar alla för den support som kommit projektet till godo. Vi kommer att återkomma med foton från byggnationen längre fram.

Redan 2007-2009 drev samma klubb från Falun ett projekt för att samla in medel till den första CTC-röntgenapparaten på Missions-sjukhuset i Tansen. Initiativtagare var Jan Hedberg vars engagemang för Nepal vi kommer att berätta mer om i ett senare nummer. Projektet genomfördes i samarbete med **Tansens Rotaryklubb** och Rotary Foundation.

Just nu pågår ännu ett Rotaryprojekt initierat av Ingemar Arvidsson i **Anderstorps Rotaryklubb**. Insamlade medel ska göra det möjligt att köpa en ambulans till Familjeplaneringskliniken i Tansen.

Ann-Britt Åsebol och Marie Schön

Organisationens motto är på svenska "osjälviskt tjänande" eller "omtanke utan baktanke".

Rotaryklubbarnas projekt är i första hand lokala, där klubbens medlemmar har förutsättningar att gemensamt bidra med kunskap, tid och finansiering.

Rotary International arbetar med sju fokusområden: *Främja fred. Rädda mödrar och barn. Stöd till utbildning. Växande lokala ekonomier. Tillhandahålla rent vatten, sanitet och hygien. Bekämpa sjukdom.*

Inom det sistnämnda området har Rotary t ex arbetat för att utrota polio i över 35 år, och målet att befria jorden från denna sjukdom är i sikte. Man började 1979 med vaccinationer för 6

miljoner barn i Filippinerna. Idag är Afghanistan och Pakistan de enda länder där polio fortfarande är endemiskt. I Nepal samarbetar regeringen med WHO, UNICEF och Rotary International, och landet förklarades som poliofritt i mars 2014.

En stiftelse, **Rotary Foundation** (TRF) blev 1928 en del av verksamheten inom Rotary International. Sedan dess har TRF mottagit stora gåvor, vilket har gjort det möjligt att årligen dela ut stöd. Genom åren har TRF delat ut mer än 43 miljarder dollar.

Många nepalesiska gästarbetare döda i Qatar

Tusentals migranter från Nepal och andra sydasiatiska länder arbetar i Qatar, inte minst med byggprojekt inför kommande fotbolls-VM. Men många har fått sätta livet till, vilket myndigheterna misslyckats med att förklara, trots påtryckningar från organisationer som Human Rights Watch.

Forskning publicerad i *Cardiology Journal* 2019 av en grupp klimatologer och kardiologer undersökte förhållandet mellan dödsfallen hos mer än 1,300 nepalesiska arbetare mellan 2009 och 2017 och värmeexponering. De hittade en stark korrelation mellan värmestress och unga arbetare som dör av kardiovaskulära problem under sommarmånaderna.

Dessutom är det viktigt att prioritera andra hälsoproblem som migrantarbetare i Qatar drabbas av. Hälsoproblem hos migranter som återvänder från Qatar inkluderar t ex njurproblem, ihållande värmeslag, långsiktiga effekter av värmestress, psykiska problem, arbetsrelaterade skador/olyckor, undernäring, blodtryck, oregelbundna sockernivåer och diabetes som de kan ha utvecklat eller upplevt under eller efter sin tid i Qatar.

Nepalesiska arbetare på en byggarbetsplats i Qatar, där fotbolls-VM kommer att hållas senare i år.

En kista med en nepales som dog av oförklarliga orsaker i Qatar rullas ut från Kathmandu flygplats. I genomsnitt kommer tre kroppar varje dag.

År 2021 införde Qatar nya åtgärder som är avsedda att öka skyddet mot värmestress. Den nya lagstiftningen erbjuder dock endast marginellt mer skydd för arbetstagarna och betydligt mindre än vad som krävs. Viktiga inslag i lagstiftningen är t ex en förlängning av det bevisligen ineffektiva totalförbudet mot utomhusarbete under årets varmaste månader.

Qatar måste vidta konkreta åtgärder för att förbättra migrantarbetarnas allmänna hälsa och deras tillgång till ordentlig hälso- och sjukvård, näring, boende och socialt skydd.

Human Rights Watch (HRW) och andra grupper har uppmanat Fifa, fotbollens internationella styrande organ och Qatars regering att stoppa övergrepp mot migrantarbetare medan de förbereder sig för VM 2022.

Rättighetsgrupper är särskilt oroad över arbetarnas oförklarliga död - i genomsnitt anländer tre kistor till Kathmandu flygplats varje dag med flygplan redo att återvända med fler nepalesiska migrantarbetare till Gulfen och andra länder.

Källa: Nepali Times Juli 2022, läs mer:

<https://www.nepalitimes.com/banner/the-heat-is-killing-us>
https://www.researchgate.net/publication/334436946_Heat_Stress_Impacts

Var med och stöd Nepal genom Nepals vänner!

Nepals vänner bidrar till insatser av olika slag via lokala samarbetspartners. Förutom våra långsiktiga åtaganden, Skolprojektet och Spisprojektet, kan vi ge stöd vid akuta katastrofer som översvämningar, bränder och coronapandemin.

Under 2022 har vi lovat bidra med 50 000 kr till familjen Ardebys underhåll via Evangeliska Frikyrkan, EFK. *Läs gärna Ardebys blogg: poardeby.blogg.se*

Swish 123 567 23 81

Bankgiro 122-4708

Plusgiro 656 442-1

Ange om du vill att ditt bidrag ska gå till ett särskilt ändamål.

För stående överföring använd Bankkonto 9960 4206 5644 21

Betalning från utlandet: Nordea, IBAN: SE41 9500 0099 6042 0656

4421, BIC: NDEASESS

Om du vill stå med på epost-listan, skriv till: info@nepalsvanner.se

Vill du veta mer om vår förening, se vår webbsida: www.nepalsvanner.se

Vi finns även på **Facebook**: <https://sv-se.facebook.com/Nepalsvanner/>

Redaktionen:

Torsten Åhs, Åkersberga. Besökte Nepal första gången 1979. Har arbetat med information om u-land och mission en stor del av sitt liv. Initiativtagare till föreningen Nepals Vänner.

Marie Schön (Elfgaard) tillbringade sin barndom i Nepal. Bor numera på landet sydost om Vetlanda. Varit gruppledare för resor till Nepal sedan 2002. Är också aktiv inom Röda Korset och medlem i Tuki Nepal samt Sverige/Nepal-föreningen.

Lollo Konnebäck, Alingsås, arbetar med musik och kommunikation i Svenska kyrkan, arbetade under åren 1989 – 1994 som Information Officer på United Mission to Nepals huvudkontor i Kathmandu.

Kontakta redaktionen:

redaktionen@nepalsvanner.se

Till sist ett **tittartips** på Viaplay: **The Journey – 15 dagar i Nepal**

Om man står ut med några svenska kändisars navelskåderi och tjafs är serien ändå sevärd för oss Nepalnördar. Det är hög igenkänningsfaktor, även om vissa händelser och scener naturligtvis är tillrättalagda. Man får se en hel del av folk, natur och kultur och deltagarna verkar visa respekt för sin omgivning.

/Marie

Digitalt redaktionsmöte!